

Оголошення вилучено. [Деталі](#)

Каталог авторів

Шкільні твори

Скорочені твори

Статті

ЗНО 2021

 Ads by optAd360

Розробки уроків

Хрестоматія

Аналіз творів

Теорія літератури

Підручники

Дидактичні матеріали

5-11 клас

Біографії

Твори з мови

Підручники PDF

Народна творчість

Казки та легенди

Український етнос

Перерва

Контакти

Правила користування

Зарубіжна література

НУШ

Природознавство

Інші предмети

Дискурс ірраціоналізму в повісті Ольги Кобилянської „Земля“

толіття – доба радикальних змін у політиці, економіці, соціальній а також глибоких зрушень у духовному житті Європи. Це кризова олом сонця, що заходить, час, коли суспільство занурювалося в чувало страх перед майбутнім і невизначеність. Мистецьким ної духовної ситуації став ранній модернізм, забарвлений знастроєм. Ранньомодерністська література послідовно міметичної поетики, характерної для реалізму та натуралізму, кніх способів зображення світу і осмислення людського буття. що нове мистецтво „було засадничо неміметичним“, „нарративні й мінилися сугестивними, амбівалентними образами й символами. структури й причинно-наслідкові моделі оповіді у прозі відступили зотичної й проблематичної природи суб'єктивного досвіду.“ [6, 16] алися естетичні засади романтизму, що, будучи оновленими і истецьким досвідом, науковим пізнанням людини, оформилися в ь. Як наголошує Т.Гундорова, „неоромантичний стиль... реалізує й синкретизм, проголошений свого часу

Ads by optAd360

Художні зрушення відчувалися і в українському письменстві зламу століть, точилася постійна дискусія про шляхи розвитку вітчизняної літератури, про природу „нової краси“. Неоромантичні тенденції позначають творчість таких самобутніх письменників, як Леся Українка (яка, до того ж, виступила і теоретиком „новоромантизму“), О.Олесь, поети-„молодомузівці“, М.Вороний, О.Кобилянська. Їхні художні пошуки засвідчують органічну єдність українського літературного процесу із загальноєвропейським.

Вихована у німецькомовному середовищі та на європейській літературі, Ольга Кобилянська отримала в літературі свій власний вираз, який можна назвати „новим стилем“.

письменницю, чий творчий метод був би гідним для зображення життя українського їм Леся Українка у статті „Малорусские писатели на Буковине“ із вала саме „європейськість“ її творів. Вона писала: „Самые на [Ольга Кобилянська] постоянно сопровождает лирическими ле напоминают симфонию, где впечатления пейзажа и движения ю неразделимую гармонию“ [9, 70]. Про велику роль творів Ольги тку нової української літератури говорив і М.Євшан, акцентуючи нею культурному елементі [3, 205]. С.Павличко назвала Ольгу м психологом в українській прозі“, письменницею, що етап її розвитку [6, 78].

их рис неоромантизму є зневага до раціонального, інтуїтивне я до ірраціонального, що відчутно у творах О.Кобилянської. дискурс ірраціоналізму в її повістях та оповіданнях, пов'язаний із зих онтологічних питань: „чи життя раціональне, чи воно іадне людині, яка не здатна контролювати не тільки буття, але й

За науковою дефініцією, ірраціоналізм – це „обмеження або заперечення можливостей : відмінну від нього природу, утвердження алогічного характеру [1]. Його риси тією чи іншою мірою можна віднайти в більшості і. Це відзначали П.Филипович, Н.Томашук, М.Євшан, С.Кирилук, дослідники творчості письменниці. Ступінь вияву ірраціонального ргу від об'єкта зображення: змальовуючи психологію селянина, ресипає твір образами-символами, передчуттями, замовляннями, ми, відтворюючи свідомість людини рустикальної, однак цього зістях і оповіданнях про інтелігенцію.

ливо показова щодо дискурсу ірраціоналізму, посідає особливе лянської: за словами Т.Гундорової, твір „став тим смисловим то утворювалося актуальне смислове поле української літератури. нсі, мова йде про формування такого українського міфу, який би ть нації, культури, індивідуума в новій, модерній епосі XX віку” [1, написана на основі реальних подій, що сталися в с.Димка на кити, що досить довгий час у вітчизняному літературознавстві твір його гострої соціальної та морально-етичної проблематики, у той стики, розкриття письменницею глибинних засад соціальної в студіях на другий план. Проте вважаємо, що мистецька и Кобилянської виявляється насамперед у заглибленні вищезазначених проблем через дискурс ірраціоналізму, занурення в сферу підсвідомого. Отже, постає актуальна наукова проблема, пов'язана із необхідністю реінтерпретації класичного твору. Цим зумовлена мета роботи – дослідити дискурс ірраціоналізму та специфіку його художнього вираження в повісті О.Кобилянської „Земля”.

Містичні елементи розглядаємо як прояви дискурсу ірраціоналізму у творах О.Кобилянської, що репрезентується практично кожним образом-персонажем; позначає загальною образну систему творів, реалізуючись через символи української міфології та демонології та власне авторські: під землею обірвана струна, мара з пісню свічка, кров із

Ads by optAd360

Слід зауважити, що персонажі, яких стосуються ті чи інші символи, перебувають у стані чуттєвості, неспокою. Так, струна обірвалась на весіллі, чи не найбільш важливому для всіх його учасників, де емоції оволодівають кожним; образ поховання Михайла. Саме через високу емоційну вразливість, відсутність віри у випадок селяни у творі здатні розтлумачити казівку долі, Бога – чогось вищого за них самих. Така реакція на несправедливість, не пояснюване передається письменницею навіть через мову: „О! Промовив несміливо й подав їй руку. Вона підняла руки, щоб йому в хвили вмовкла музика. Голосним зойком урвалася одна струна, і зупинилася” [5, 27]. Саме в цій сцені вперше озвучується питання про владу. Образ-символ обірваної струни накладається на долі Михайла й Анни, окрім того, допомагає розкрити їх характер і внутрішній світ. Анна, яка виступає як проста селянська дівчина з надзвичайно сильним почуттям, що заміняє їй холодне, тверезе розмірковування, і яким вона відчуває надзвичайно вразлива до всього, що можна назвати містичним, відчуваючи про своє щастя, Анна боїться зробити бодай крок до нього, відчуваючи, болісно сприймає негаразди. Адже саме Анна побачила мару, а Михайла з панського лісу, розтлумачивши це як передвіщення, яке не тільки допомагає дівчині в житті, скільки шкодить: вона відчуває, що її доля і підкореною долі, землі, перекладаючи на це все свою власну бездіяльність. Лише після загибелі Михайла, поневірянь і приниження Анна робить спробу вирватися, звільнити себе від власних жахів: вирішує відіслати сина у місто, відірвати його від землі, дати можливість побачити інші обрії.

Ads by optAd360

Багато в чому подібним до попереднього є образ батька Михайла – Івоніки. Він також чутливий до проявів того невідомого „чогось”, повсякчас відчуває його присутність і так само, як і Анна, не може знайти в собі сили змінити хід подій. Івоніка чує синовній біль як свій, який ніби по невидимих нитках передається йому. Селянин, який все життя

Досить сильний зв'язок батька й сина письменниці передає через образ сніжного Івоніку, коли той знаходився у бурдеї. Перебуваючи у стані, коли один із його синів убив іншого, він не міг інакше пояснити це способом: це Михайло приходив до нього попроситись. Саме та в Івоніці дух протесту проти обставин, ніби дала прозріння, щину, навіть сина-братовбивцю. У повісті „Земля” Анна і Івоніка є іще і найяскравіше відображають селянську психологію, але при цьому відрізняються від решти селян: під впливом життєвих потрясінь герої змін у собі, у своїх поглядах.

Письменницею образів-символів відчувається вплив творів її сина, його „театру смерті”. Про спорідненість творчих методів, нахил до аналізу, сама О.Кобилянська в листах до професора С.Смаль-Стоцького. Одним з мотивів творів української письменниці і бельгійця є відчуття трансформации образів долі і фатуму, сугестивність, спроби введення в життя „Непрохану” чи „Сліпців” М.Метерлінка у зіставленні із селянською: той же страх перед невідомим, образ лісу, образ смерті, яка може бути, яку можуть бачити або відчувати лише деякі люди, чимось відмінні. Якщо у творах М.Метерлінка такими „духовно прозрілими” є герої, то О.Кобилянська наділяє такими можливостями Анну і Івоніку, інших селян у духовному плані.

Ads by optAd360

Найявний у творі української письменниці ще один світовий мотив – мотив покари – як за скоєний злочин, так і за бездіяльність. Зокрема, для Анни і Івоніки смерть Михайла і була карою. Що стосується Сави, то авторка знов повертається до містики, щоб довести його провину. Під час похорону одна із свічок, що стояли в головах покійного впала і підкотилась до ніг вбивці: „Одна свічка, що горіла в головах умерлого, впала, покотилась саме до ніг Сави і тут загасла” [5, 223]. Цього було достатньо, щоб люди розвіяли сумніви стосовно особи вбивці. Не маючи надії на слідчих, вони знов усе передають у руки долі, згадуючи якісь сні та ворожіння.

 Ads by optAd360

у повісті як символ безпорадності і слабкості селянина в житті. Й парубок на селі, бажаний зять у кожній родині, господар і люто нікчемним у місті, війську. Він не знаходить у ньому місця, являється безвольність Михайла, духовна слабкість. Пізніше ми знаємо з Анною і батьками, адже він боїться піти проти їх волі, це злочин проти самого себе, авторка не пробачає героєві, вона дає йому до містики: через досить довгий час після смерті Михайла і Марійкою Анни, з рани, ніби промовляючи до присутніх, потекла його своя кохану від нападів матері, уже не належачи до світу людей,

 Ads by optAd360

і таким певним чином звільнившись.

Ірраціональне й містичне у повісті не обмежується лише розглянутими образами. У творі ще багато ірраціональних дій і вчинків. Зокрема, досить дивним видається наказ слідчих про негайне поховання тіла Михайла, як наслідок цього – поховання вночі з порушенням ритуалу. Крім того, довіра селян ворожінню, віщуванням, снам. Власне, навіть центральна проблема землі, її необхідності для життя селянина також вирішується неоднозначно, бо земля у творі не матінка-годувальниця, а скоріше злий геній села, доля, фатум. те, що підкорило людину і не випускає зі своїх тенет. У міфології багатьох народів

трактує цей міфопоетичний образ по-іншому, роблячи акцент на зверхності землі дороба так говорить про це: „Бог землі кровожерний і грізний, він ирає собі найкращих, таких, як Михайло. Він також застерігає ю себе символічними знаками, породжує передчуття й забобони, зь людського закону, прив'язаного до землі” [1, 59].

у повісті є міфопоетичний образ лісу. У міфології він не має ання. Ліс – це одне з основних місць перебування сил, які ворожі эжить шлях до царства мертвих. Бачимо, що у творі письменниця адиційно для слов'ян, називаючи його осердям усього лихого та о, цілком ворожого до людини.

вати, що у повісті О.Кобилянської „Земля” дискурс ірраціоналізму велику роль, проникаючи в усі компоненти образної структури ютивує сюжетні ходи, стає засобом розкриття психології окремої мості селян загалом; містичні елементи створюють особливу у, гнітючого, очікування чогось жахливого. Ірраціональні елементи пов'язуються із міфопоетичною образністю, зокрема через емлі і лісу. Можна говорити про те, що дискурс ірраціоналізму ючових філософських проблем повісті: проблему підвладності ивості змінити власну долю. Сама залежність селянина від землі трактується не в аспекті соціальному, а скоріше – містичному і частково психологічному.

Ads by optAd360

 Ads by optAd360

інська – Довженко: навколо „Землі”, або Різниця аналогій // Слово
. – С.57-62.

 Ads by optAd360

ізм і неоромантизм в українській літературі початку XX століття
(теоретико-методологічний аспект) // Проблеми історії та теорії реалізму української
літератури XIX – XX ст. / За ред. М.Т.Яценко. – К.: Наукова думка, 1991. – С.166-191.

3. Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика. – К.: Основа, 1998. – 658 с.
4. Кирилюк С. Ольга Кобилянська і світова література. – Чернівці: Рута, 2002. – 172 с.
5. Кобилянська О. Твори: В 2-х т. – Т.2. – К.: Дніпро, 1983. – 571 с.

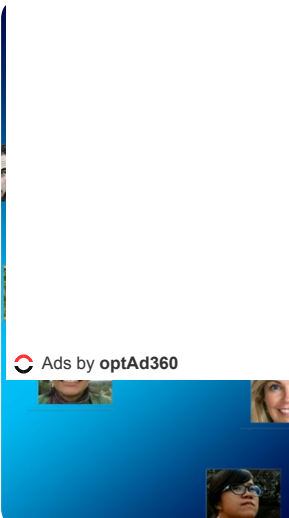
8. Томашук Н. Ольга Кобилянська. Життя і творчість. – К., 1969. – 321 с.

русские писатели на Буковине // Українка Леся. Зібрання творів: Укр. мов. вид. 1975-1979. – Т.8. Літературно-критичні та публіцистичні статті / Л.Томашук. – Львів, 1977. – С.62-75.

Літературно-критичні статті. – К.: Дніпро, 1991. – 270 с.

Энциклопедический словарь / Редкол.: С.С.Аверинцев, Э.А.Араб-Оглы, Л.Томашук. – М.: Советская энциклопедия, 1989. – 815 с.

Recommended Content by ukrlit.net

Розробки уроків з української літератури 7 клас

На нашому каналі стартував марафон підготовки до ЗНО з української літератури. В рамках якого ми кожного дня будемо викладати відео з новим твором. Підпишіться на наш канал та приєднуйтеся до

Ads by optAd360

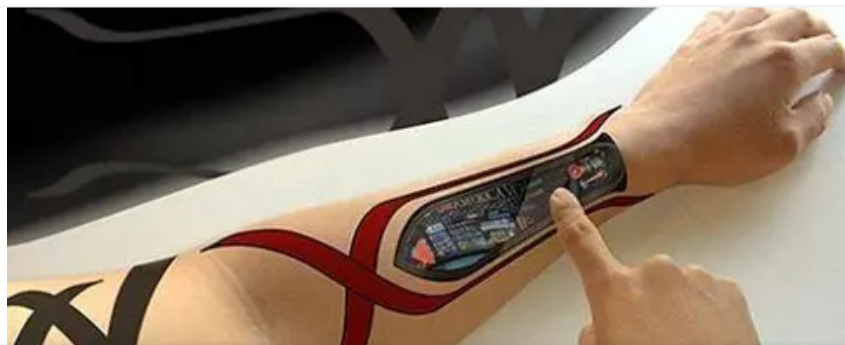

Ads by optAd360

hese Are 15 Great Style Tips From Asian Women

Ads by optAd360

Ads by optAd360

8 Most Successful Technology Failures Of All Time

The Most Heartwarming Moments Between Father and Daughter

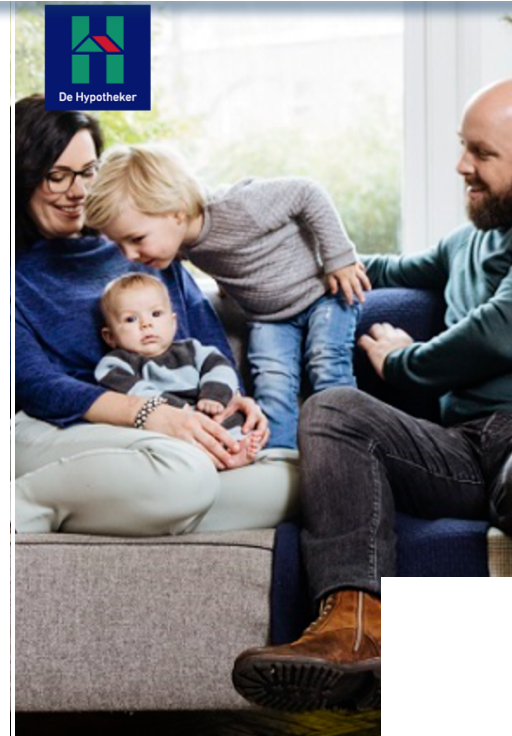
Ads by optAd360

Ads by optAd360

Семья актрисы Немоляевой: три дочери от японского мужа

 Ads by optAd360

De Hypotheker helpt
verder

Krijg inzicht in je mogelijk

Ads by optAd360

 Ads by optAd360

Віртуальні

літератури для студентів, вчителів, учнів та батьків.

Наш сайт не претендує на авт

 Ads by optAd360

Ми тільки конвертуємо у зручний формат матеріали з мережі Інтернет які знаходяться у
ступі та надіслані нашими відвідувачами.

Всі матеріали на сайті доступні за ліцензією [Creative Commons Attribution-Sharealike 3.0 Unported CC BY-SA 3.0](#) та [GNU Free Documentation License \(GFDL\)](#)

Якщо ви являєтесь володарем авторського права на будь-який розміщений у нас матеріал і маєте намір видалити його зверніться для узгодження до адміністратора сайту.

Дозволяється копіювати матеріали з обов'язковим гіпертекстовим посиланням на сайт, будьте вдячними ми приклали багато зусиль щоб привести інформацію у зручний вигляд.

© 2007-2021 Всі права на дизайн сайту належать [С.Є.А.](#)

 Ads by optAd360

